A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2011. március 24.*

A C-369/09. P. sz. ügyben,

az **ISD Polska sp. z o.o.** (székhelye: Varsó [Lengyelország]),

az **Industrial Union of Donbass Corp**. (székhelye: Doneck [Ukrajna]),

az **ISD Polska sp. z o.o.**, korábban: Majątek Hutniczy sp. z o.o. (székhelye: Varsó, képviselik: C. Rapin és E. Van den Haute ügyvédek)

fellebbezőknek

a Bíróság alapokmányának 56. cikke alapján 2009. szeptember 14-én benyújtott fellebbezése tárgyában,

* Az eljárás nyelve: francia.

a másik fél az eljárásban:

az **Európai Bizottság** (képviselik: E. Gippini Fournier és A. Stobiecka-Kuik, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

alperes az elsőfokú eljárásban,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: A. Tizzano tanácselnök, J.-J. Kasel, E. Levits, M. Safjan és M. Berger (előadó) bírák,

főtanácsnok: Y. Bot,
hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Fellebbezésével az ISD Polska sp. z o.o., az Industrial Union of Donbass Corp. és az ISD Polska sp. z o.o., korábban Majątek Hutniczy sp. z o.o. azt kéri, hogy a Bíróság helyezze hatályon kívül az Európai Közösségek Elsőfokú Bírósága T-273/06. és T-297/06. sz., ISD Polska és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben 2009. július 1-jén hozott ítéletét (EBHT 2009., I-2185. o.; a továbbiakban: megtámadott ítélet), amelyben az Elsőfokú Bíróság elutasította a Huta Częstochowa SA acéltermelő részére nyújtott C 20/04. (ex NN 25/04.) számú állami támogatásról szóló, 2005. július 5-i 2006/937/EK bizottsági határozat (HL 2006. L 366., 1. o.; a továbbiakban: vitatott határozat) megsemmisítése iránti kérelmüket.

Jogi háttér

2 Az egyrészről az Európai Közösségek és azok tagállamai, másrészről a Lengyel Köztársaság közötti társulás létesítéséről szóló, 1991. december 16-én Brüsszelben aláírt Európa-megállapodás (HL 1993. L 348., 2. o.; a továbbiakban: Európa-megállapodás) 1994. február 1-jén lépett hatályba. Az EK-Szerződés kritériumain alapuló versenyszabályozást állapít meg.

3 Az Európa-megállapodás ESZAK-termékekről szóló 2. Jegyzőkönyve (a továbbiakban: 2. Jegyzőkönyv) az állami támogatások főszabály szerinti tilalmát írja elő.

4 A 2. Jegyzőkönyv 8. cikke kimondja:

„(1) A megállapodás megfelelő működésével, amennyiben érinthetik a Közösség és Lengyelország közötti kereskedelmet, összeegyeztethetetlenek a következők:

[…]

iii. bármilyen formában nyújtott állami támogatás, ide nem értve az ESZAK-Szerződésnek megfelelően megengedett eltéréseket.

[…]

(4) A Szerződő Felek elismerik, hogy a megállapodás hatálybalépésétől számított első öt év alatt és az (1) bekezdés iii. pontjától eltérően [a Lengyel Köztársaság] az »ESZAK-acéltermékek« vonatkozásában kivételesen szerkezetátalakítási célokra állami támogatásokat nyújthat, feltéve hogy:

– a szerkezetátalakítási program kapcsolódik a Lengyelországban folyó átfogó észszerűsítéshez és kapacitáscsökkentéshez,

– e támogatás rendes piaci körülmények között a kedvezményezett cégek életképességéhez vezet a szerkezetátalakítási időszak végére,

– a nyújtott támogatás összege és mértéke fokozatosan csökken, és csak arra korlátozódik, ami feltétlenül szükséges az életképesség helyreállításához.

A Társulási Tanács [a Lengyel Köztársaság] gazdasági helyzetét figyelembe véve határoz a fentiekben meghatározott öt év tartamú időszak meghosszabbításának lehetősége tárgyában.

[…]"

5 Az EU-Lengyelország Társulási Tanács által hozott, a 2. Jegyzőkönyv 8. cikke (4) bekezdésében biztosított időszak meghosszabbításáról szóló, 2002. október 23-i 3/2002. sz. határozat (HL 2003. L 186., 38. o.; a továbbiakban: a Társulási Tanács határozata) 1997. január 1-jétől nyolc további évvel, vagy pedig a Lengyel Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozása időpontjáig meghosszabbította azt az időszakot, amelynek során a Lengyel Köztársaság kivételesen jogosult volt arra, hogy az „acéltermékek" vonatkozásában a 2. Jegyzőkönyv 8. cikkének (4) bekezdésében meghatározott módokon szerkezetátalakítási célokra állami támogatásokat nyújtson.

6 A Társulási Tanács határozatának 2. cikke így rendelkezik:

„[A Lengyel Köztársaságnak] olyan szerkezetátalakítási programot és üzleti terveket kell benyújtania a Bizottsághoz […], amelyek megfelelnek a 2. Jegyzőkönyv 8. cikkének (4) bekezdésében felsorolt követelményeknek, továbbá amelyeket a Lengyel Köztársaság állami támogatások felügyeletéért felelős nemzeti hatósága (a Versenyjogi és Fogyasztóvédelmi Hivatal) értékelt és jóváhagyott."

7 A Cseh Köztársaság, az Észt Köztársaság, a Ciprusi Köztársaság, a Lett Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Magyar Köztársaság, a Máltai Köztársaság, a Lengyel Köztársaság, a Szlovén Köztársaság és a Szlovák Köztársaság csatlakozásának feltételeiről, valamint az Európai Unió alapját képező szerződések kiigazításáról szóló okmányhoz csatolt, a lengyel acélipar szerkezetátalakításáról szóló 8. Jegyzőkönyv (HL 2003. L 236., 948. o., a továbbiakban: 8. Jegyzőkönyv) az állami támogatásokra vonatkozó általános szabályoktól eltérve feljogosította a Lengyel Köztársaságot, hogy a szerkezetátalakítási tervben meghatározott módokon és az e jegyzőkönyvben előírt feltételeknek megfelelően támogatásokat nyújtson az acélipari ágazatának szerkezetátalakítására. E jegyzőkönyv többek között így rendelkezik:

„(1) Az [EK] 87. és az [EK] 88. cikk ellenére, [a Lengyel Köztársaság] által a lengyel acélipar meghatározott részének a szerkezetátalakítására nyújtott állami támogatás abban az esetben egyeztethető össze a közös piaccal, amennyiben:

– a […] 2. jegyzőkönyv […] 8. cikkének (4) bekezdésében meghatározott időtartamot a csatlakozás időpontjáig meghosszabbították,

– a szerkezetátalakítási tervben rögzített feltételeket, amelyek alapján a fenti jegyzőkönyv hatályát meghosszabbították, a 2002–2006 közötti időszak folyamán továbbra is alkalmazzák,

– az e jegyzőkönyvben megállapított feltételek teljesülnek, és

– a csatlakozás időpontját követően a lengyel acélipar nem részesül további szerkezetátalakítási célú állami támogatásban.

[…]

(3) Kizárólag az 1. mellékletben felsorolt vállalkozások (a továbbiakban: kedvezményezett vállalkozások) jogosultak állami támogatásra a lengyel acélipar szerkezetátalakítási programja keretében.

(4) A kedvezményezett vállalkozás:

a) amennyiben egy, az 1. mellékletben nem szereplő vállalkozással egyesül, nem ruházhatja át a részére nyújtott támogatásból származó kedvezményeket;

b) nem válhat az 1. mellékletben nem szereplő olyan vállalkozás vagyonának a tulajdonosává, amelyet a 2006. december 31-ig tartó időszak alatt fizetésképtelennek nyilvánítottak.

[…]

(6) A kedvezményezett vállalkozásoknak juttatott teljes szerkezetátalakítási támogatást a jóváhagyott lengyel acélipari szerkezetátalakítási tervben és a Tanács által jóváhagyott egyéni üzleti tervekben ismertetett indokolás alapján kell kiszámítani. Az 1997–2003. év közötti időtartamra a kifizetett támogatás teljes összege azonban semmilyen esetben sem haladhatja meg a 3 387 070 000 PLN-t.

[…]

Szerkezetátalakítási célokra [a Lengyel Köztársaság] nem nyújthat további állami támogatást a lengyel acélipar számára.

[…]

(10) A teljes szerkezetátalakítási tervben és az üzleti tervben bekövetkező bármely jövőbeni változást a Bizottságnak, és adott esetben a Tanácsnak is, jóvá kell hagynia.

[…]

(18) Ha az ellenőrzés kimutatja, hogy:

[…]

c) a szerkezetátalakítási időtartam folyamán [a Lengyel Köztársaság] további meg nem engedett állami támogatást juttatott acéliparának, különösen pedig a kedvezményezett vállalkozásoknak,

az ebben a jegyzőkönyvben foglalt átmeneti rendelkezések nem hatályosulnak.

A Bizottság megtesz minden megfelelő lépést annak érvényesítésére, hogy az érintett vállalkozások visszatérítsék az ebben a jegyzőkönyvben meghatározott feltételek megsértésével folyósított támogatásokat.”

8 A 3/2002. sz. határozat 3. cikkében meghatározott feltételek betartásáról szóló, 2003. július 21-i 2003/588/EK tanácsi határozat (HL L 199., 17. o.; a továbbiakban: 2003/588 tanácsi határozat) egyetlen cikke így rendelkezik:

„[A Lengyel Köztársaság] által 2003. április 4-én, a 3/2002. sz. határozat 2. cikke alapján a Bizottsághoz benyújtott szerkezetátalakítási program és üzleti tervek megfelelnek a 2. Jegyzőkönyv 8. cikkének (4) bekezdésében foglalt követelményeknek."

9 Az [EK 88. cikk] alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 1999. március 22-i 659/1999/EK tanácsi rendelet (HL L 83., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 1. kötet, 339. o.) 6. cikkének (1) bekezdése szerint:

„A hivatalos vizsgálati eljárást kezdeményező határozat összefoglalja a vonatkozó ténybeli és jogi kérdéseket, tartalmazza a Bizottság előzetes értékelését a javasolt intézkedés támogatási jellegére vonatkozóan, és meghatározza a közös piaccal való összeegyeztethetőséggel kapcsolatban felmerült kétségeket. A határozat felszólítja az érintett tagállamot és az egyéb érdekelt feleket, hogy nyújtsák be észrevételeiket egy meghatározott, általában egy hónapot meg nem haladó határidőn belül. Kellően indokolt esetben a Bizottság meghosszabbíthatja az előírt határidőt."

10 E rendelet 7. cikkének (5) bekezdése így rendelkezik:

„Amennyiben a Bizottság úgy találja, hogy a bejelentett támogatás nem egyeztethető össze a közös piaccal, úgy határoz, hogy a támogatást nem lehet bevezetni (a továbbiakban: elutasító határozat)."

11 A 659/1999 rendelet 14. cikke szerint:

„(1) Amennyiben a jogellenes támogatások esetén elutasító határozat születik, a Bizottság dönt arról, hogy az érintett tagállam hozza meg a szükséges intézkedéseket a támogatásnak a kedvezményezettől történő visszavételére (a továbbiakban: visszatérítési határozat). A Bizottság nem követeli meg a támogatás visszatérítését, amennyiben az ellentétes a közösségi jog valamelyik általános elvével.

(2) A visszatérítési határozat szerint visszatérítésre kerülő támogatás magában foglalja a Bizottság által megfelelő kamatlábbal meghatározott kamatot. A kamat attól a naptól esedékes, amikor a jogellenes támogatást a kedvezményezett rendelkezésére bocsátották, addig a napig, amíg visszafizetésre nem került.

[…]”

12 E rendelet 20. cikkének (1) bekezdése szerint:

„Bármely érdekelt fél nyújthat be észrevételt a 6. cikk szerint, miután a Bizottság a hivatalos vizsgálati eljárás megkezdéséről határozatot hozott. Valamennyi érdekelt fél, aki észrevételt nyújtott be, és az egyedi támogatás bármely kedvezményezettje, kézhez kapja a Bizottság 7. cikk szerint hozott határozatának egy példányát.”

13 A 659/1999 rendelet végrehajtásáról szóló, 2004. április 21-i 794/2004/EK bizottsági rendelet (HL L 140., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 4. kötet, 3. o.) 9. cikke így rendelkezik:

„(1) Ha külön határozat ettől eltérően nem rendelkezik, az [EK] 88. cikk[…] (3) bekezdése megsértésével nyújtott állami támogatás visszatérítésének kamatlába minden egyes naptári évre meghatározott éves százalékos kamatláb.

Ezt az ötéves bankközi swap-kamatláb előző év szeptemberére, októberére és novemberére vonatkozó átlagának 75 bázisponttal megnövelt mértéke alapján kell kiszámítani. Kellően indokolt esetben egy vagy több tagállam tekintetében a Bizottság 75-nél több bázisponttal is megemelheti a kamatlábat.

[…]

(4) Megbízható vagy azzal egyenértékű adatok hiányában, illetve kivételes körülmények esetén a Bizottság – az érintett tagállammal (tagállamokkal) szoros együttműködésben – egy vagy több tagállam tekintetében eltérő módszer és a rendelkezésére álló információk alapján határozhatja meg az állami támogatás visszatérítésére vonatkozó kamatlábat.”

14 A kamat felszámításának módszerével kapcsolatban a fenti rendelet 11. cikkének (2) bekezdése így rendelkezik:

„A kamatlábat konszolidált alapon a támogatás visszatérítésének időpontjáig kell alkalmazni. Az előző évben felhalmozott kamat a következő években tovább kamatozik.”

A jogvita előzményei

15 2002 és 2005 között a Huta Częstochowa SA lengyel acéltermelőt (a továbbiakban: HCz) érintő szerkezetátalakítási műveletre került sor. Ennek érdekében a HCz tárgyi eszközeit új társaságokra ruházták át.

16 Ennek következtében 2002-ben a HCz acéltermelésének folytatása céljából megalapították a Huta Stali Częstochowa sp. z o.o.-t (a továbbiakban: HSCz), amely anyavállalata a 100%-ig a lengyel államkincstár tulajdonában álló társaság, a Towarzystwo Finansowe Silesia sp. z o.o. (a továbbiakban: TFS) volt. A HSCz bérbe vette a HCz termelőlétesítményeit a vagyonfelügyelőtől, továbbá átvette a legtöbb alkalmazottat.

17 2004-ben megalapították a Majątek Hutniczy sp. z o. o. (a továbbiakban: MH) és a Majątek Hutniczy Plus sp. z o. o. (a továbbiakban: MH Plus) társaságokat. E társaságok társasági részesedései 100%-ig a HCz tulajdonában voltak. Az MH megkapta a HCz acélipari tárgyi eszközeit, az MH Plus pedig a termeléshez szükséges egyes további tárgyi eszközöket kapott.

18 Ezenkívül a termeléshez nem kapcsolódó („nem acélipari tárgyi eszközöknek” nevezett) tárgyi eszközöket, valamint az Elsen elektromos műveket az Agencja Rozwoju Przemysłu SA – a lengyel államkincstár tulajdonában álló iparfejlesztési ügynökség – alárendeltségébe tartozó Operator ARP sp. z o. o. társaságra ruházták át annak érdekében, hogy visszafizessék a szerkezetátalakítás alá eső köztartozásokat (adókat és társadalombiztosítási járulékokat).

19 A Bizottság 2004. május 19-i levelével értesítette a Lengyel Köztársaságot a 2004. augusztus 12-én az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* (HL C 204., 6. o.) közzétett határozatáról, amellyel megindította a HCz részére nyújtott szerkezetátalakítási támogatással kapcsolatos hivatalos vizsgálati eljárást, és felhívta valamennyi érintett felet, hogy nyújtsák be az e határozatban foglalt tényállásra és jogi elemzésre vonatkozó

észrevételeiket. A Bizottsághoz a Lengyel Köztársaság és négy érintett fél nyújtott be észrevételeket.

20 A 2005. február 3-án kelt, „A [HCz] és/vagy a [HSCz] részére nyújtott esetleges állami támogatásokra vonatkozó nyilatkozat" című dokumentumban az Industrial Union of Donbass Corp. (a továbbiakban: IUD) 100%-os tulajdonában álló leányvállalat, az ISD Polska sp. z o. o. (amely ekkor a ZPD Steel sp. z o. o. cégnév alatt járt el; a továbbiakban: ISD) a HSCz-nek, az MH-nak, az MH Plus-nak, valamint a HCz tíz másik leányvállalatának általa történő megszerzését megelőző tárgyalások keretében a következő nyilatkozatot tette:

„Arra az esetre, ha a Bizottság olyan határozatot hozna, amely arra kötelezi a [HCz-t], a [HSCz-t] vagy a [HCz] tárgyi eszközeit megszerző személyt, hogy térítse vissza a szerkezetátalakítási program részét képező támogatás kereteibe illeszkedő és összesen 20 millió [PLN] összeget meg nem haladó jogellenes állami támogatást, kinyilvánítjuk, hogy e határozat semmilyen módon nem eredményezi az ajánlatból eredő kötelezettségek alóli mentesülésünket, és kötelezettséget vállalunk arra, hogy nem terjesztünk elő és nem érvényesítünk semmilyen kártérítés iránti kérelmet, amely a) a Lengyel Köztársaság adóhatóságai, b) az [Agencja Rozwoju Przemysłu SA], c) a [TFS], d) a [HCz] […] ellen irányulna, és amely a támogatás visszatérítésének szükségességéhez, illetve az állami támogatás [HCz] részére történő kifizetését követően a Bizottság előtt a tárggyal összefüggésben lefolytatott bármely eljáráshoz kapcsolódna. Ilyen esetben kötelezettséget vállalunk arra, hogy az [MH], az [MH Plus] és a [HSCz], vagy pedig egyéb társaságok, hasonlóképp ezek jogutódai (függetlenül a jogutódlás jogcímétől) visszatérítik a Bizottság határozatában megjelölt jogellenes állami támogatás összegét, még akkor is, ha e határozat kizárólag a [HCz-t] érinti."

21 A Bizottság az eljárás végén arra a következtetésre jutott, hogy – kezdeti kételyeivel ellentétben – a munkaerőpiac szempontjából kiemelt jelentőségű vállalkozásoknak nyújtott állami támogatásról szóló, 2002. október 30-i, módosított törvény (Dz. U. 213. sz., poz. 1800) rendelkezéseinek megfelelően meghozott, a HCz szerkezetátalakítására irányuló intézkedések nem képeznek az EK 87. cikk (1) bekezdése értelmében vett „állami támogatást".

22 Ezzel szemben a Bizottság úgy ítélte meg, hogy a HCz az 1997-től 2002-ig terjedő időszakban különböző jogcímeken állami támogatásban részesült, amelynek egy része a közös piaccal összeegyeztethető volt. A Bizottság előírta a támogatás azon részének, vagyis 19 699 452 PLN összegnek a visszatéríttetését, amelyet a közös piaccal összeegyeztethetetlennek ítélt (a továbbiakban: vitatott támogatás).

23 A Bizottság 2005. július 5-én elfogadta vitatott határozatot. E határozat 3. cikke így rendelkezik:

„1. A 19 699 452 PLN összegű állami támogatás, amelyet [a Lengyel Köztársaság] a [HCz] számára nyújtott 1997 és 2002 májusa közötti időszakban működési támogatás és foglalkoztatásátszervezési célú támogatás formájában, nem összeegyeztethető a közös piaccal.

2. [A Lengyel Köztársaság] megtesz minden szükséges intézkedést, hogy visszaszerezze a [HCz-től], a Regionális Gazdasági Alaptól, [az MH-tól] és az [Operator ARP sp. z o. o.-tól] a [HCz-nek] jogtalanul nyújtott támogatást, amelyről az (1) bekezdésben szó van. E vállalatok együttesen [helyesen: egyetemlegesen] felelősséget viselnek a támogatás visszatérítéséért.

A támogatás visszatérítése késedelem nélkül és a nemzeti jogszabályoknak megfelelően történik, feltéve hogy azok lehetővé teszik a jelen rendelkezés azonnali és hatékony végrehajtását. A visszatérítés alá eső összegekhez hozzáadják a [HCz-nek] nyújtott támogatás odaítélésének napjától a tényleges visszatérítéséig számított teljes időszakra vonatkozó kamatot. A kamatok a 794/2004 […] rendelet V. fejezetében meghatározott szabályoknak megfelelően kerülnek felszámításra.

[…]”

24 A Bizottság a vitatott határozat 4. cikkében a 8. jegyzőkönyv 10. pontjának megfelelően jóváhagyja a lengyel országos szerkezetátalakítási terv javasolt módosítását, amennyiben lehetővé teszi a [HCz] szerkezetátalakítását állami támogatás és a gyártási kapacitásának növelése nélkül.

25 A 2005. szeptember 30-án kelt és 2005. október 7-én hatályba lépő két megállapodás értelmében az ISD megvásárolta egyrészt a HCz-től az MH és az MH Plus teljes társasági részesedését, valamint a HCz tíz megmaradt leányvállalatát, másrészt a TFS-től a HSCz teljes társasági részesedését, ezáltal a HSCz, az MH, az MH Plus, valamint a HCz tíz másik leányvállalata tulajdonosa lett.

26 A Bizottság 2006. február 17-i levelében felhívta a lengyel hatóságokat, hogy közöljék vele a vitatott támogatásnak a vitatott határozat 3. cikke 2. bekezdésében említett egyetemlegesen felelős adósok által történő visszatérítése során irányadó kamat mértékét. A lengyel hatóságok 2006. március 13-i válaszukban javaslatot tettek a visszatéríttetés során irányadó kamat mértékére, valamint a kamat számításának módszerére. Nevezetesen azt javasolták, hogy az 1997-től 1999-ig terjedő időszak vonatkozásában a lengyel államkincstár kötvényei esetében irányadó, lengyel złotyban kifejezett, öt évre rögzített kamatot, a 2000-től a Lengyel Köztársaság Unióhoz történő csatlakozásáig terjedő időszak vonatkozásában pedig az ugyanezen kötvények esetében tíz évre megállapított kamatot vegyék alapul. Ezenkívül – figyelembe véve a lengyelországi tőkepiac akkori helyzetét, amelyet igen magas, de gyorsan csökkenő kamatok jellemeztek – a lengyel hatóságok azt kérték, hogy e kamatlábakat évente vizsgálják felül, valamint ne számítsanak fel kamatos kamatot.

27 A Bizottság a 2006. június 7-én kelt válaszában megállapította, hogy a vitatott támogatás visszatéríttetése során irányadó kamat mértékeként a teljes érintett időszak vonatkozásában a lengyel államkincstár kötvényei esetében megállapított, lengyel złotyban kifejezett, öt évre rögzített kamatot kell alkalmazni, e kamatot pedig a 794/2004 rendelet 11. cikkének (2) bekezdése alapján kamatos kamatként kell számítani.

28 A Bizottság a 2006. július 7-én, illetve augusztus 16-án kelt levelekben közölte a vitatott határozatot az IUD-vel és az MH-val, amely határozatot 2006. december 21-én tették közzé az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*.

29 2006. november 15-én az ISD és az MH egyesült, miután az MH valamennyi joga és kötelezettsége az ISD-re szállt.

Az Elsőfokú Bíróság előtti kereset és a megtámadott ítélet

30 A T-273/06. sz. ügyben a felperes ISD és IUD az Elsőfokú Bíróság előtti keresetükben azt kérték többek között, hogy e bíróság semmisítse meg a vitatott határozat 3. cikkét, és hat jogalapot terjesztettek elő a kérelmeik alátámasztására.

31 Az első jogalap a 8. Jegyzőkönyv megsértésén alapult. A negyedik jogalapot a bizalomvédelem elvének megsértésén, a hatodik jogalapot pedig a 794/2004 rendelet megsértésére alapították. A második, harmadik és ötödik jogalapra a fellebbezés alátámasztása céljából nem hivatkoztak, ezért azt a Bíróság a következőkben nem vizsgálja.

32 A T-297/06. sz. ügyben az ISD lényegében ugyanarra a négy jogalapra hivatkozva azonos kérelmeket terjesztett elő, mint amelyeket a T-273/06. sz. ügyben, ezenkívül kérte azonban a vitatott határozat 4. cikkének megsemmisítését.

33 A felperesek az első jogalapjukban lényegében az állami támogatásokra vonatkozó közösségi szabályok *ratione temporis* és *ratione personae* alkalmazhatóságát, valamint a Bizottság azon hatáskörét vitatták, hogy a Lengyel Köztársaság Unióhoz történő csatlakozását megelőző időszak tekintetében e szabályok betartását ellenőrizze.

34 E tekintetben az Elsőfokú Bíróság megállapította, hogy az EK 87. cikk és EK 88. cikk főszabály szerint nem vonatkozik a tagállam csatlakozása előtt nyújtott olyan támogatásra, amelyet nem alkalmaznak a csatlakozás után, valamint hogy ezért a Bizottság a 8. Jegyzőkönyvre mint *lex specialis* rendelkezésre hivatkozik a hatáskörének alátámasztása érdekében.

35 A Elsőfokú Bíróság – megjegyezve, hogy e szabályozás több szempontból eltér az EK-Szerződésben és a Cseh Köztársaság, az Észt Köztársaság, a Ciprusi Köztársaság, a Lett Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Magyar Köztársaság, a Máltai Köztársaság, a Lengyel Köztársaság, a Szlovén Köztársaság és a Szlovák Köztársaság csatlakozásának feltételeiről, valamint az Európai Unió alapját képező szerződések kiigazításáról szóló okmány IV. mellékletében (HL 2003. L 236., 797. o.; a továbbiakban: a csatlakozási okmány IV. melléklete) foglalt általános szabályozástól – a megtámadott ítélet 93. pontjában megállapította, hogy a 8. Jegyzőkönyv az 1997-től 2003-ig terjedő időszakban nyújtott támogatásokra hivatkozik, hogy a jegyzőkönyv korlátozott összegben engedélyezi az ezen időszak vonatkozásában a jegyzőkönyv 1. mellékletében felsorolt vállalkozásoknak nyújtott szerkezetátalakítási támogatásokat, ezzel szemben pedig megtilt minden további, az acélipar szerkezetátalakítására nyújtott állami támogatást.

36 A Elsőfokú Bíróság – miután a megtámadott ítélet 94. pontjában megállapította, hogy a 8. Jegyzőkönyv visszaható hatályú alkalmazását lehetővé teszi annak (6) pontja, amely az 1997-től 2003-ig terjedő időszakra vonatkozik – a megtámadott ítélet 95. és 96. pontjában végül elutasította a felperesek érveit, amelyek szerint mivel a 8. Jegyzőkönyv 2003 szeptemberében történt kihirdetésének időpontjában ez az időszak már majdnem letelt, az említett időszakra történő hivatkozás csupán azt jelenti, hogy a jövőbeli támogatásokat a már nyújtott támogatások összegét visszamenőlegesen figyelembe véve kell számítani. Az Elsőfokú Bíróság szerint a 8. Jegyzőkönyv célja épp ellenkezőleg az volt, hogy „a lengyel acélipar szerkezetátalakítására irányuló

támogatások engedélyezése vonatkozásában átfogó rendszert alakítson ki, és nem csupán az, hogy elkerülje a kedvezményezett vállalkozásoknak nyújtott támogatások halmozódását".

37 Az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 97. pontjában ezért kimondta, hogy a 8. Jegyzőkönyv a csatlakozási okmány IV. mellékletéhez, valamint az EK 87. cikkhez és az EK 88. cikkhez képest olyan *lex specialist* képez, amely a Bizottság által a Szerződés alapján az állami támogatások tárgyában végzett ellenőrzést kiterjeszti a lengyel acélipar újjászervezése érdekében az 1997-től 2003-ig terjedő időszakban nyújtott támogatásokra.

38 A 8. Jegyzőkönyv *ratione personae* alkalmazhatóságára vonatkozó érvvel kapcsolatban – mely szerint a 8. Jegyzőkönyv nem alkalmazható az 1. mellékletében fel nem sorolt vállalkozásokra – az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 99. pontjában megállapította, hogy az említett jegyzőkönyv (3) pontja kifejezetten akként rendelkezik, hogy csak az ezen 1. mellékletben felsorolt vállalkozások jogosultak állami támogatásra a lengyel acélipar szerkezetátalakítási programja keretében. Ha elfogadnánk, hogy az említett 1. mellékletben nem szereplő valamely vállalkozás anélkül megtarthatja a csatlakozás előtt kapott szerkezetátalakítási támogatás korlátlan összegeit, hogy ennek ellentételezéseként csökkentenie kellene a gyártási kapacitását, a 8. Jegyzőkönyv teljes egészében értelmét vesztené.

39 A 8. Jegyzőkönyv (4) pontjának b) alpontjára alapított azon érvvel kapcsolatban, amely szerint csak a kedvezményezett vállalkozások azok, amelyek nem szerezhetik meg a 8. Jegyzőkönyv 1. mellékletében nem szereplő olyan vállalkozás eszközeit, amelyet fizetésképtelennek nyilvánítottak, az Elsőfokú Bíróság megállapítja, hogy a felperesek e rendelkezés téves értelmezéséből indulnak ki. Még ha fel is tételeznénk, hogy e rendelkezés lehetővé teszi valamely harmadik személy számára a 8. Jegyzőkönyv 1. mellékletében nem szereplő fizetésképtelen vállalkozás eszközeinek megszerzését, ez az Elsőfokú Bíróság szerint semmiképp nem jelentené azt, hogy e harmadik személy nem lenne köteles visszatéríteni az említett vállalkozás által felvett jogellenes támogatást. Mivel a HCz helyzetét a 8. Jegyzőkönyv 1. mellékletében nem szereplő fizetésképtelen vállalkozás helyzetéhez nem lehet tehát hasonlítani, az Elsőfokú

Bíróság az említett jegyzőkönyv értelmezése kapcsán az egyenlő bánásmód elvének állítólagos megsértésén alapuló kifogást is elutasította.

40 Az egyenlő bánásmód elvének megsértésére alapított jogalapnak történő helyt adás tehát lényegében a 8. Jegyzőkönyv kétségbe vonását eredményezné, amely jegyzőkönyv elsődleges jogforrásként részét képezi az EK-Szerződésnek (lásd a megtámadott ítélet 100. és 101. pontját).

41 Azzal az érvvel kapcsolatban, amely szerint a Bizottság túllépte a saját hatáskörét, az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 102. pontjában emlékeztetett arra, hogy a 8. Jegyzőkönyv előírja: a Bizottság meghozza a megfelelő intézkedéseket annak érdekében, hogy visszatérítsék az e jegyzőkönyvben meghatározott feltételek megsértésével folyósított támogatásokat, beleértve az EK 88. cikk alapján meghozott ellenőrzési intézkedéseket, ebből következően a Bizottság hatáskörrel rendelkezett a 8. Jegyzőkönyvben foglalt rendelkezések betartásának ellenőrzésére.

42 Következésképpen az Elsőfokú Bíróság elutasította a 8. Jegyzőkönyv megsértésére hivatkozó valamennyi érvet.

43 Negyedik jogalapjukkal a felperesek azt állították, hogy a Bizottság a HCz-nek nyújtott szerkezetátalakítási támogatásra vonatkozó hivatalos vizsgálati eljárást megindító határozatban tartózkodott azon állami támogatások pontos megjelölésétől, amelyek megszüntetését a vitatott határozatban előírja, ami szintén azzal a következménnyel járt, hogy a bizalomvédelem elvének megsértéséből eredően ez utóbbi határozatot jogellenessé tette. A felperesek jogos bizalmát az a tény támasztotta alá, hogy az IUD arra számított, hogy a vitatott támogatást már visszatérítettnek fogják tekinteni, valamint hogy a 2003 előtt nyújtott támogatást megfelelően a Bizottság tudomására hozták.

44 A felperesek e tekintetben azzal érveltek, hogy a Bizottság azt a meggyőződést alakította ki bennük, hogy a HCz által kapott támogatásokat nem kell megszüntetni. A felperesek ugyanis megalapozottan feltételezhették, hogy a Bizottság nem fogja előírni a HCz által kapott támogatások visszatéríttetését, és hangsúlyozták, hogy jóllehet a vitatott támogatást nem jelentették be az EK 87. cikk és az EK 88. cikk alapján, azt „megfelelően nyilvánosságra hozták" a 2. Jegyzőkönyv szerinti vonatkozó eljárások alapján.

45 E tekintetben az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 134. pontjában megállapította, hogy az ilyen bizalom nem részesülhet védelemben a bizalomvédelem elvének jogcíme alapján. A felpereseket ugyanis sem a Közösség valamely aktusa nem ösztönözte olyan döntés meghozatalára, amelynek folytán ezt követően negatív következmények érték volna őket, sem pedig valamely közösségi intézmény által hozott olyan kedvező közigazgatási aktus kedvezményezettjei nem voltak, amelyet ezen intézmény visszaható hatállyal visszavont. Az Elsőfokú Bíróság a C-24/95. sz. Alcan Deutschland ügyben 1997. március 20-án hozott ítéletére (EBHT 1997., I-1591. o.) hivatkozva a megtámadott ítélet 135. pontjában emlékeztetett arra, hogy valamely támogatás kedvezményezettjei főszabály szerint csak akkor bízhatnak megalapozottan a számukra nyújtott támogatás szabályszerűségében, ha azt az EK 88. cikkben előírt eljárás betartásával engedélyezték, a gondos gazdasági szereplő pedig rendszerint meg tud bizonyosodni arról, hogy az eljárást betartották-e.

46 Ezenkívül az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 136. pontjában megállapította, hogy az adott esetben a vitatott támogatást egyáltalán nem jelentették be, mivel azt olyan időszakban nyújtották, amikor a Lengyel Köztársaság még nem volt az Unió tagja, és ezért az EK 88. cikk szerinti bejelentés nem volt lehetséges.

47 Az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 137. és 138. pontjában a felperesek azon érvét is elutasította, amely szerint a vitatott támogatást „megfelelően nyilvánosságra hozták" a 2. Jegyzőkönyv szerinti eljárások alapján. Annyiban ugyanis, amennyiben a felperesek a 2003/588 tanácsi határozatra utaltak, amelyben a Tanács megállapította, hogy a Lengyel Köztársaság által 2003. április 4-én a Bizottsághoz benyújtott szerkezetátalakítási program és üzleti tervek megfelelnek a 2. Jegyzőkönyv 8. cikkének

(4) bekezdésében foglalt követelményeknek, meg kellett állapítani, hogy a HCz-re vonatkozó üzleti tervet nem nyújtották be a Bizottsághoz, következésképpen erre az üzleti tervre nem vonatkozik a 2003/588 tanácsi határozatban foglalt jóváhagyás.

48 A bizottsági javaslat indokolásával kapcsolatban – amely szerint a 2. Jegyzőkönyv 8. cikkének (4) bekezdésében biztosított eltérés meghosszabbítása visszaható hatállyal jogszerűvé tenné az Európa-megállapodás hatálybalépése óta jogellenesen nyújtott támogatásokat – az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 139. pontjában hangsúlyozta, hogy ez a megfogalmazás nem jelenik meg a 2003/588 tanácsi határozatban. Márpedig a Bizottság által előterjesztett, a Tanács határozatára vonatkozó egyszerű javaslat nem keletkeztethet jogos bizalmat a felperesek részéről.

49 Következésképpen az Elsőfokú Bíróság elutasította a bizalomvédelem elvének megsértésére hivatkozó valamennyi érvet.

50 A felperesek a többek között a vitatott támogatás visszatérítésére alkalmazandó kamatláb meghatározására vonatkozó hatodik jogalapjukkal a 794/2004 rendelet megsértésére hivatkoztak, vitatva, hogy a Bizottság megfelelő kamatlábat határozott meg, és kifogásolva, hogy a Bizottság figyelmen kívül hagyta az említett rendelet 9. és 11. cikkének célját, vagyis a jogellenes támogatás nyújtását megelőző helyzet helyreállítását, amennyiben a kamatok visszatérítése után is kamatot kért, és olyan referencia-kamatlábat határozott meg, amely az 1997 és 2004 közötti lengyel tőkepiaci viszonyoktól teljesen idegen volt.

51 E tekintetben a felperesek azt állították, hogy a lengyel jogrendszerben a kamatok csak az adóhátralék tőkeösszege után járnak, az adójogszabályok pedig nem rendelkeznek az e hátralékok után esedékes kamatok tőkésítéséről. Ezenkívül előadták, hogy 1997 és 2004 között igen ritkán fordult elő, hogy a vállalkozások hosszú távra lengyel zlotyban kibocsátott kötvények, illetve lengyel zlotyban meghatározott

bankkölcsönök révén jussanak külső forrásból származó tőkéhez. A Bizottság azáltal, hogy a lengyel államkincstár kötvényei esetében irányadó kamatlábat akarta alkalmazni, nem azt a kamatlábat vette figyelembe, amely megfelelően tükrözné a HCznek juttatott előnyt, ami ennek az előnynek a túlértékelését eredményezte. A kamatok visszatérítése így az eredeti állapothoz képest hátrányosabb helyzetbe hozza a kedvezményezett vállalkozásokat.

52 A vitatott határozatot illetően az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 157. pontjában megállapította, hogy a kamatokat a 794/2004 rendelet V. fejezetében meghatározott szabályoknak megfelelően számítják fel, és mivel a kamatlábat az említett határozatnak sem a rendelkező részében, sem pedig a preambulumbekezdéseiben nem határozták meg, a felperesek által előterjesztett jogalap tárgytalan.

53 A kamatok számításának módszerét illetően az Elsőfokú Bíróság kimondta, hogy a vitatott határozatban foglalt megállapítások e tekintetben csupán deklaratív jellegűek, mivel a kamatok számításának módszere magából a 794/2004 rendeletből következik. Márpedig a felperesek e rendelet vonatkozásában nem emeltek jogellenességi kifogást (lásd a megtámadott ítélet 159. pontját).

54 A 2006. június 7-i levéllel kapcsolatban – amelyben a Bizottság meghatározta a vitatott támogatás visszatéríttetése során irányadó kamatot – az Elsőfokú Bíróság emlékeztetett arra, hogy a 794/2004 rendelet 9. cikkének (4) bekezdése akként rendelkezik, hogy a visszatéríttetés során irányadó kamatláb meghatározásának az érintett tagállammal „szoros együttműködésben" kell történnie.

55 Márpedig a Bizottság és a lengyel hatóságok közötti levélváltásból kiderül, hogy a kamatláb meghatározása a Lengyel Köztársasággal „szoros együttműködésben" történt, amely ugyanis az államkincstár kötvényeinek öt, illetve tíz évre szóló kamatai

alkalmazását javasolta, és azt kérte, hogy e kamatlábakat évente vizsgálják felül, valamint ne számítsanak fel kamatos kamatot (a megtámadott ítélet 163. pontja).

56 A Bizottság – mivel e javaslatok leglényegesebb elemeit elfogadta – úgy ítélte meg, hogy a kötvények esetében öt évre rögzített kamatot kell alkalmazni az 1997-től 2004-ig terjedő teljes időszak vonatkozásában. A Bizottságot e tekintetben bizonyos mértékű mérlegelési jog illette meg (a megtámadott ítélet 164. pontja).

57 A kamat felszámításának módszerét, különösen pedig a kamatos kamatként történő számítást illetően az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 165. pontjában megállapította, hogy a 794/2004 rendelet 11. cikkének (2) bekezdése kifejezetten akként rendelkezik, hogy a kamatlábat konszolidált alapon a támogatás visszatérítésének időpontjáig kell alkalmazni, az előző évben felhalmozott kamat pedig a következő években tovább kamatozik. Ezenkívül a 794/2004 rendelet 13. cikke szerint a 9. és 11. cikk minden olyan visszatérítési határozatra vonatkozik, amelyet e rendelet hatálybalépése után közöltek. Mivel a 794/2004 rendelet a vitatott határozat meghozatala során alkalmazandó volt, a Bizottság köteles volt azt kérni, hogy a kamat számítása kamatos kamatként történjék.

58 Következésképpen az Elsőfokú Bíróság elutasította a 794/2004 rendelet megsértésére alapított valamennyi jogalapot.

59 Ennélfogva az Elsőfokú Bíróság, miután a felperesek által a keresetük alátámasztása végett előterjesztett valamennyi jogalapot megalapozatlannak ítélte meg, egészében elutasította a keresetet.

A felek Bíróság előtti kérelmei

60 A fellebbezők azt kérik, hogy a Bíróság:

– helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet;

– elsődlegesen teljes egészében, másodlagosan pedig részben adjon helyt az Elsőfokú Bíróság előtt a T-273/06. és T-297/06. sz. egyesített ügyekben előterjesztett kereseti kérelmeknek;

– a Bizottságot kötelezze valamennyi költség viselésére;

– arra az esetre, ha a Bíróság úgy ítélné meg, hogy a fellebbezésről nem szükséges határozni, a Bíróság eljárási szabályzata 69. cikkének 6. §-ában és 72. cikkének a) pontjában foglalt, együttesen értelmezett rendelkezések alapján a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.

61 A Bizottság azt kéri a Bíróságtól, hogy utasítsa el a fellebbezést, és a fellebbezőket kötelezze a költségek viselésére.

A fellebbezésről

62 A fellebbezők a fellebbezésük alátámasztására három jogalapra hivatkoznak, amelyek a 8. Jegyzőkönyvnek, a bizalomvédelem elvének, az 569/1999 rendeletnek – nevezetesen a 14. cikke (2) bekezdésének – és a 794/2004 rendeletnek a megsértésén alapulnak.

63 A Bizottság vitatja egyrészt a teljes fellebbezés elfogadhatóságát, másrészt különösen az első és a harmadik jogalap elfogadhatóságát, valamint a fellebbezők által előterjesztett mindhárom jogalap megalapozottságát.

A teljes fellebbezés elfogadhatóságról

A felek érvei

64 Először is a Bizottság a fellebbezés elfogadhatatlanságára hivatkozik azzal az indokkal, hogy a fellebbezést formáját illetően a fellebbezők összetévesztik a jogkérdésben való fellebbezést a tény- és jogkérdésben való fellebbezéssel, mivel fellebbezésük elsősorban a vitatott határozattal szemben az elsőfokú eljárásban előterjesztett érvek ismétlésére szorítkozik. A fellebbezők nem jelölik meg pontosan, hogy az Elsőfokú Bíróság érvelésének különösen mely részére utalnak, sem pedig azt, hogy az Elsőfokú Bíróság mennyiben valósított meg téves jogalkalmazást ezen érvek első fokon folytatott vizsgálata során.

65 E tekintetben a Bizottság előadja, hogy az EK 225. cikk, a Bíróság alapokmánya 58. cikkének első bekezdése, valamint a Bíróság eljárási szabályzata 112. cikke 1. §-a első bekezdésének c) pontja értelmében a fellebbezésben pontosan meg kell jelölni a megtámadott ítélet kifogásolt részeit, valamint a kérelmet konkrétan alátámasztó jogi érveket. Nem tesz eleget ennek a követelménynek a fellebbezők olyan fellebbezése, amely, anélkül hogy akár egyetlen olyan érvet is tartalmazna, mely a megtámadott ítéletben kifejezetten a téves jogalkalmazást azonosítaná, azoknak a jogalapoknak és érveknek az átvételére szorítkozik, amelyeket már az Elsőfokú Bíróság elé terjesztettek. Az ilyen fellebbezés ugyanis valójában csak az Elsőfokú Bíróságnál benyújtott kereset újbóli megvizsgálására irányul, ez azonban nem tartozik a Bíróság hatáskörébe.

A Bíróság álláspontja

66 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az EUMSZ 256. cikkből, a Bíróság alapokmánya 58. cikkének első bekezdéséből és a Bíróság eljárási szabályzata 112. cikke 1. §-a első bekezdésének c) pontjából következik, hogy a fellebbezésnek pontosan meg kell jelölnie a hatályon kívül helyezni kért ítélet bírált elemeit, valamint az e kérelmet különösen alátámasztó jogi érveket (lásd különösen a C-352/98. P. sz., Bergaderm és Goupil kontra Bizottság ügyben 2000. július 4-én hozott ítélet [EBHT 2000., I-5291. o.] 34. pontját, a C-248/99. P. sz., Franciaország kontra Monsanto és Bizottság ügyben 2002. január 8-án hozott ítélet [EBHT 2002., I-1. o.] 68. pontját, valamint a C-67/09. P. sz., Nuova Agricast és Cofra kontra Bizottság ügyben 2010. október 14-én hozott ítélet [EBHT 2010., I-9811. o.] 48. pontját).

67 E tekintetben elegendő azt megállapítani, hogy bár a fellebbezők által a jogalapjaikkal összefüggésben kifejtett érvelés bizonyos részei nem eléggé pontosak, ezen érvelés összességében kellően egyértelműnek tűnik ahhoz, hogy a megkívánt pontossággal azonosítani lehessen a megtámadott ítélet vitatott elemeit, valamint az e bírálat

alátámasztására hivatkozott jogi érveket, és következésképpen lehetővé teszi, hogy a Bíróság elvégezze a jogszerűség felülvizsgálatát.

68 Következésképpen a Bizottság által emelt elfogadhatatlansági kifogást – annyiban, amennyiben a teljes fellebbezésre vonatkozik – el kell utasítani.

Az első jogalapról

A felek érvei

69 Az első jogalapjukban a fellebbezők azzal érvelnek, hogy az Elsőfokú Bíróság megsértette a 8. Jegyzőkönyvet, mivel úgy vélte, hogy annak (6) pontja az e jegyzőkönyvben foglalt rendelkezések visszaható hatályú alkalmazását teszi lehetővé. Az említett jegyzőkönyv szövegéből, céljából vagy rendszertani elhelyezkedéséből nem vezethető le egyértelműen, hogy annak visszaható hatályt kellene tulajdonítani.

70 E tekintetben a fellebbezők előadják, hogy a 8. jegyzőkönyv célja valójában az, hogy az 1. mellékletében felsorolt vállalkozások bizonyos korlátok között a 2003. április 16-i aláírásától kezdve 2003 végéig állami támogatásban részesülhessenek. Az említett jegyzőkönyvben található egyetlen visszaható hatályú utalást az 1997-től 2003-ig terjedő időszakra történő hivatkozás képezi, amely vagy a kifizethető támogatás teljes összegét (a 8. Jegyzőkönyv (6) pontja), vagy pedig a Lengyel Köztársaság által elérendő nettó kapacitáscsökkentést (a 8. Jegyzőkönyv (7) pontja) érinti. A felperesek szerint ez azt jelenti, hogy a kedvezményezett vállalkozások részére a 2003 végéig

nyújtott jövőbeli támogatásokat nem a múltbeli támogatások adott esetben visszaható hatállyal történő jogellenesnek minősítésével, hanem a már nyújtott támogatások összegének visszamenőleges figyelembevételével kell számítani.

71 A fellebbezők e tekintetben arra hivatkoznak, hogy a Bíróság ítélkezési gyakorlata értelmében (a 98/78. sz. Racke-ügyben 1979. január 25-én hozott ítélet [EBHT 1979., 69. o.]; a 99/78. sz., Weingut Decker ügyben 1979. január 25-én hozott ítélet [EBHT 1979., 101. o.]; a 84/81. sz., Staple Dairy Products ügyben 1982. május 19-én hozott ítélet [EBHT 1982., 1763. o.], valamint a C-74/00. és C-75/00 sz., Falck és Acciaierie di Bolzano kontra Bizottság ügyben 2002. szeptember 24-én hozott ítélet [EBHT 2002., I-7869. o.]) főszabály szerint a jogbiztonság elve általában nem teszi lehetővé, hogy valamely közösségi aktus időbeli hatályának kezdő időpontját az aktus közzététele előtti időpontban állapítsa meg. Ilyen időpontban állapíthatja meg olyan kivételes esetben, ha azt közérdekű cél követeli meg, és ha az érdekeltek jogos bizalmát megfelelően tiszteletben tartják. Ez azt jelenti: vélelmezhető, hogy ellenkező utalás hiányában valamely közösségi jogi szöveg nem rendelkezik visszaható hatállyal.

72 Márpedig a jelen esetben a fellebbezők szerint nem vitás, hogy az EU-Lengyelország Társulási Tanács 2002. október 23-án elfogadta a 2. Jegyzőkönyvben biztosított mentességi időszakot 1997. január 1-jétől nyolc további évvel meghosszabbító határozatot. E határozat a meghosszabbítást két feltételhez kötötte. Egyrészt ahhoz, hogy a Lengyel Köztársaság szerkezetátalakítási programot és üzleti terveket nyújtson be a Bizottsághoz, másrészt azok Bizottság általi végső értékeléséhez (a Társulási Tanács határozatának 2. és 3. cikke). E határozat 3. cikke ezenkívül előírta, hogy a Bizottság a Közösség nevében rendszeresen ellenőrizze az üzleti tervek megvalósítását, a Versenyjogi és Fogyasztóvédelmi Hivatal pedig ugyanezt a Lengyel Köztársaság nevében tegye meg.

73 A Bizottság megállapította, hogy a Lengyel Köztársaság által benyújtott szerkezetátalakítási program és üzleti tervek teljesítették a 2. Jegyzőkönyv 8. cikke (4) bekezdésének követelményeit és a 8. Jegyzőkönyvben meghatározott feltételeket, így javaslatában jóváhagyta a végső értékelését és a Lengyel Köztársaság által a 8. Jegyzőkönyvben vállalt kötelezettségeket. A Tanács végül ilyen tartalommal fogadta el 2003/588

határozatot. A fellebbezők szerint a Bizottság a vitatott határozatában így megváltoztatta álláspontját a mentességi rendszer alapján 1997 és 2002 között nyújtott állami támogatásokról, amely rendszert a 8. Jegyzőkönyv aláírását követően elfogadott, a jegyzőkönyvre hivatkozó a 2003/588 tanácsi határozat hosszabbította meg.

74 Ezenkívül a 8. Jegyzőkönyv (6) pontja csak a kedvezményezett vállalkozásoknak nyújtható jövőbeli szerkezetátalakítási támogatásokat érintette, és nem tartalmazott semmilyen kifejezett utalást az esetleges visszaható hatályra. A jegyzőkönyv tartalmából, céljából vagy rendszertani elhelyezkedéséből nem vezethető le egyértelműen, hogy annak visszaható hatályt kell-e tulajdonítani.

75 Egyébiránt a fellebbezők azzal érvelnek, hogy a lengyel hatóságok kétségtelenül úgy rendelkeztek, hogy a HCz-t vegyék fel a 8. Jegyzőkönyv 1. mellékletben felsorolt azon kedvezményezett vállalkozások közé, amelyek a lengyel acélipar szerkezetátalakítási programja keretében állami támogatásra jogosultak. Az utolsó pillanatban a hatóságok felhagytak ezen intézkedéssel, mivel a HCz fizetésképtelenné vált, és ezt követően még az új támogatásokkal is kevéssé volt valószínű az életképessége. A 8. jegyzőkönyv tartalmának elfogadása időpontjában tehát a HCz életképessége volt az egyetlen tényező, amely megkülönböztette azt a nyolc kedvezményezett vállalkozástól.

76 Márpedig 2003 áprilisától a lengyel hatóságok a fizetésképtelenségtől eltérő módon vették tervbe a HCz szerkezetátalakítását. A Bizottság ezt nem vette figyelembe a vitatott határozatban, jóllehet e tényekről tudomása volt, és így élesen eltérően kezelte a személyek két olyan csoportját, amelyek jogi és ténybeli helyzete alapvetően nem különbözött egymástól: egyrészt a 8. Jegyzőkönyv 1. mellékletében felsorolt vállalkozásokat, másrészt pedig a HCz jogutódjának minősülő gazdasági egységet. A két,

alapvetően megegyező helyzet ezen eltérő kezelése ezért a 8. Jegyzőkönyv további megsértését jelenti.

77 Ilyen körülmények között a 8. Jegyzőkönyvnek a Bizottság által a vitatott határozatban való értelmezése e közösségi szöveg nyilvánvaló megsértésének minősül. Az Elsőfokú Bíróság pedig – mivel nem szankcionálta e jogsértést – megsértette a közösségi jogot.

78 A Bizottság először is azt állítja, hogy az első jogalap két ok miatt részben elfogadhatatlan. Egyrészt a fellebbezők az említett jogalap vonatkozásában a Bizottság javaslatára és a 2003/588 tanácsi határozatra hivatkoznak, miközben e kérdést az Elsőfokú Bíróság a bizalomvédelem elvének megsértésére alapított jogalap keretében vizsgálta. Következésképpen a fellebbezők először a Bíróság előtt hoznak fel olyan jogalapot és érveket, amelyeket az Elsőfokú Bíróságnál nem terjesztettek elő, ezért a jogalap e részét elfogadhatatlannak kell minősíteni.

79 Másrészt a két, alapvetően azonos helyzet különböző, és így a 8. Jegyzőkönyv megsértését kiváltó kezeléséhez kapcsolódó érv új volt abban az értelemben, hogy azt felperes a T-297/06. sz. ügyben nem adta elő a 8. Jegyzőkönyv állítólagos megsértésére alapított jogalap keretében. Csak a T-273. sz. ügy felperesei hivatkoztak az egyenlő bánásmód elvének a 8. Jegyzőkönyv alkalmazása során történt állítólagos megsértésére. Következésképpen az első jogalap első részét is elfogadhatatlannak kell nyilvánítani.

80 Ami az ügy érdemét illeti, a Bizottság ezt követően azt állítja, hogy osztja az Elsőfokú Bíróság értelmezését, amely szerint a 8. Jegyzőkönyv célja az, hogy a lengyel acélipar szerkezetátalakítására irányuló támogatások engedélyezése vonatkozásában átfogó rendszert alakítson ki. A Bizottság szerint maga az említett jegyzőkönyv

(6) pontjának szövege utal visszaható hatályra, mivel az érintett időszak (az 1997 és 2003 közötti évek) egésze, megelőzi a Lengyel Köztársaság Unióhoz való csatlakozásának időpontját.

81 Ezenkívül a Bizottság vitatja a fellebbezők azon érvét, amely szerint az ezen időszakra való hivatkozás valójában azt jelenti, hogy a támogatások csatlakozás előtti ellenőrzése a 2003 szeptembere és decembere közötti hónapokban nyújtott támogatásokra korlátozódik. A Bizottság tehát úgy véli, hogy az Elsőfokú Bíróságnak a megtámadott ítélet 93–97. pontjában kifejtett érvelése helyesen veszi figyelembe a 8. Jegyzőkönyv szövegét, célját és szerkezetét, jogosan használja azt a visszaható hatályra vonatkozó következtetése alátámasztására.

82 Végül a Bizottság a fellebbezők érveit mindenesetre alaptalannak gondolja, mivel úgy tűnik, ezen érvek valójában azt kifogásolják, hogy a HCz-t nem vették fel a 8. Jegyzőkönyv 1. mellékletben felsorolt kedvezményezett vállalkozások listájára, és nem pedig az említett jegyzőkönyv bármely sérelmét. Márpedig nyilvánvaló, hogy az Elsőfokú Bíróság által elbírálandó, megsemmisítés iránti kereset a bizottsági határozat jogszerűségének vizsgálatára korlátozódik, és nem teszi lehetővé az olyan elsődleges jogi rendelkezések jogszerűségének a vitatását, mint amelyek az 8. Jegyzőkönyvben szerepelnek.

A Bíróság álláspontja

– Az elfogadhatóságról

83 A Bizottság által előterjesztett, a jogalap új jellegére alapított elfogadhatatlansági kifogást illetően meg kell állapítani, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében ha valamely félnek megengednék, hogy először a Bíróság előtt hozzon fel olyan

jogalapot, amelyet az Elsőfokú Bíróságnál nem terjesztett elő, az azt jelentené, hogy az Elsőfokú Bíróság által eldöntött jogvitán túlterjedő jogvitával fordulhatna a Bírósághoz, amelynek hatásköre a fellebbezési eljárásban korlátozott. A fellebbezési eljárás keretében tehát a Bíróság hatásköre az első fok bírái előtt megvitatott jogalapokról hozott jogi döntés megítélésére korlátozódik (lásd többek közt a C-186/02. P. sz. és 188/02. P. sz., Ramondín és társai kontra Bizottság ügyben 2004. november 11-én hozott ítélet [EBHT 2004., I-10653. o.] 60. pontját, valamint a C-68/05. P. sz., Koninklijke Coöperatie Cosun kontra Bizottság ügyben 2006. október 26-án hozott ítélet [EBHT 2006., I-10367. o.] 96. pontját).

84 E tekintetben azonban meg kell állapítani, hogy a fellebbezők, a Bizottság állításaival szemben, nem új jogalapra, hanem egyszerűen a 8. jegyzőkönyv megsértésére alapított és az Elsőfokú Bíróság előtt már megvitatott jogalapba illeszkedő érvre hivatkoznak a Bíróság előtt. A Bizottság által idézett dokumentumokra utalnak ugyanis a célból, hogy alátámasszák a 8. Jegyzőkönyv megsértését, jogi szempontból azonban nem alkalmaznak új megközelítést. Következésképpen nem lehet helyt adni a Bizottság által előterjesztett, a fellebbezők által előadott jogalap új jellegére alapított elfogadhatatlansági kifogásnak.

85 Ami Bizottság által előterjesztett, és arra alapított elfogadhatatlansági kifogást illeti, hogy a két, alapvetően azonos helyzet különböző kezeléséhez kapcsolódó, a T-297/06. sz. ügyben a felperes által előadott érv új abban az értelemben, hogy arra első fokon e felperes nem hivatkozott, hanem azt csak a T-273/06. sz. ügy felperesei adták elő, elegendő azt megállapítani, hogy mivel bármely félnek rendelkeznie kell azzal a lehetőséggel, hogy a neki sérelmet okozó ítélet minden jogalapját vitassa, amennyiben az Elsőfokú Bíróság két ügyet egyesített, és egy ítéletet hozott, amely az eljárás felei által az Elsőfokú Bíróság előtt előadott jogalapok összességére válaszol, mindegyik fél vitathatja a csak a másik egyesített ügy felperese által az Elsőfokú Bíróság előtt előadott jogalapokra vonatkozó érveléseket (lásd a C-176/06. P. sz., Stadtwerke Schwäbisch Hall és társai kontra Bizottság ügyben 2007. november 29-én hozott ítélet 17. pontját, valamint analógia útján a C-348/06. P. sz., Bizottság kontra Girardot ügyben 2008. február 21-én hozott ítélet [EBHT 2008., I-833. o.] 50. pontját).

86 Következésképpen nem lehet helyt adni a Bizottság által előterjesztett, a fellebbezők által előadott jogalap új jellegére alapított elfogadhatatlansági kifogásnak.

87 A fentiekből következik, hogy a fellebbezés első jogalapja elfogadható.

– Az ügy érdeméről

88 E jogalap megalapozottságát illetően meg kell vizsgálni, hogy az Elsőfokú Bíróság megsértette-e a 8. Jegyzőkönyvet, amikor a megtámadott ítéletben azt állapította meg, hogy a Bizottság azon hatásköre, amely a Lengyel Köztársaság Unióhoz történő csatlakozását megelőző időszak tekintetében a vonatkozó közösségi szabályok betartásának ellenőrzését foglalja magában, e jegyzőkönyvön alapul, és kiterjed az említett jegyzőkönyv (6) pontjában megjelölt időszak egészében, azaz 1997 és 2003 között nyújtott támogatásokra, és nem csak – ahogyan azt a fellebbezők, a 8. Jegyzőkönyv visszaható hatályát vitatva állítják – a 2003. szeptember 23-i közzététele és a 2003. december 31. közötti időszakban nyújtottakra.

89 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az Elsőfokú Bíróság azt követően jutott e következtetésre, hogy a megtámadott ítélet 89–97. pontjában megvizsgálta a 8. Jegyzőkönyv hatályát.

90 E vizsgálat keretében az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 90. pontjában először is hangsúlyozta, hogy az állami támogatásokra vonatkozó közösségi szabályok *ratione temporis* alkalmazhatósága kapcsán nem vitatott, hogy az EK 87. cikk és 88. cikk főszabály szerint nem vonatkozik a csatlakozás előtt nyújtott olyan támogatásra, amelyet nem alkalmaznak a csatlakozás után.

91 Ezt követően az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 91. pontjában megállapítja, hogy a 8. Jegyzőkönyvben meghatározott szabályozás több szempontból eltér az EK-Szerződésben és csatlakozási okmány IV. mellékletében foglalt általános szabályozástól. Az Elsőfokú Bíróság e tekintetben kimondta, hogy a 8. Jegyzőkönyv (1) pontja a Lengyel Köztársaság által a lengyel acélipar meghatározott részeinek a szerkezetátalakítására nyújtott egyes olyan állami támogatásokat, amelyek főszabály szerint nem lennének megengedettek az EK 87. cikk és az EK 88. cikk alapján, a közös piaccal összeegyeztethetőnek ismer el. Ezenkívül az Elsőfokú Bíróság megállapítja, hogy a csatlakozási okmány IV. melléklete szerinti átmeneti mechanizmus csak a csatlakozás előtt nyújtott azon támogatásokra vonatkozik, amelyeket nem alkalmaznak a csatlakozás után.

92 Az Elsőfokú Bíróság arra is emlékeztet a megtámadott ítélet 93. és 94. pontjában, hogy a 8. Jegyzőkönyv az 1997-től 2003-ig terjedő időszakban, vagyis a Lengyel Köztársaság Unióhoz történő csatlakozása előtt nyújtott támogatásokra hivatkozik. E jegyzőkönyv az 1. mellékletében felsorolt egyes vállalkozásoknak az említett időszakban nyújtott szerkezetátalakítási támogatás összegének felső határt állapít meg (3 387 070 000 PLN), és előírja, hogy a Lengyel Köztársaság a lengyel acélipar szerkezetátalakítására nem nyújthat további állami támogatást. Az Elsőfokú Bíróság szerint következésképpen a 8. Jegyzőkönyv visszaható hatályú alkalmazását lehetővé teszi annak (6) pontja, amely az 1997-től 2003-ig terjedő időszakra vonatkozik.

93 Végül az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 95. pontjában elveti a felperesek azon érvét, amely szerint mivel a 8. Jegyzőkönyv 2003 szeptemberében történt közzétételének időpontjában ez az időszak már majdnem letelt, a 8. Jegyzőkönyvnek a 1997-től 2003-ig terjedő időszakra történő hivatkozása csupán azt jelenti, hogy a jövőbeli támogatásokat a már nyújtott támogatások összegét visszamenőlegesen figyelembe véve kell számítani, nem úgy azonban, hogy a múltbeli támogatásokat visszaható hatállyal jogellenesnek tekintjük.

94 Ezenkívül az Elsőfokú Bíróság hangsúlyozza, hogy épp ellenkezőleg, a 8. Jegyzőkönyv célja az volt, hogy a lengyel acélipar szerkezetátalakítására irányuló támogatások engedélyezése vonatkozásában átfogó rendszert alakítson ki, és nem csupán az, hogy elkerülje a kedvezményezett vállalkozásoknak nyújtott támogatások halmozódását (lásd a megtámadott ítélet 96. pontját).

95 E megállapítások alapján az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 97. és 104. pontjában kizárta a 8. Jegyzőkönyv bármely sérelmét, kimondva, hogy az a csatlakozási okmány IV. mellékletéhez, valamint az EK 87. cikkhez és az EK 88. cikkhez képest olyan *lex specialist* képez, amely a Bizottság által a Szerződés alapján az állami támogatások tárgyában végzett ellenőrzést kiterjeszti a lengyel acélipar újjászervezése érdekében az 1997-től 2003-ig terjedő időszakban nyújtott támogatásokra, és ennek megfelelően elutasította e jogalapot.

96 A fellebbezők állításával ellentétben az Elsőfokú Bíróság e következtetéssel nem sértette meg az említett jegyzőkönyvet.

97 Meg kell ugyanis állapítani, hogy az Elsőfokú Bíróság jogosan állapította meg a megtámadott ítélet 93. és 94. pontjában, hogy maga a 8. Jegyzőkönyv írja elő a (6) pontjában azt, hogy a jegyzőkönyv alkalmazandó az 1997 és 2003 közötti, vagyis a csatlakozás időpontját megelőző időszakra.

98 Az állandó ítélkezési gyakorlatból egyértelműen az következik, hogy a közösségi jogi anyagi jogi szabályokat a jogbiztonság és a jogos bizalom elvének tiszteletben tartása érdekében úgy kell értelmezni, hogy azok a hatálybalépésüket megelőzően keletkezett jogviszonyokra csak annyiban vonatkoznak, amennyiben azok szövegéből, céljából és rendszertani elhelyezkedéséből az ilyen értelmezés világosan következik (lásd különösen a 21/81. sz. Bout-ügyben 1982. február 10-én hozott ítélet [EBHT 1982., 381. o.] 13. pontját; a C-34/92. sz. GruSa Fleisch-ügyben 1993. július 15-én hozott ítélet [EBHT 1993., I-4147. o.] 22. pontját; a C-162/00. sz. Pokrzeptowicz-Meyer-ügyben 2002. január 29-én hozott ítélet [EBHT 2002., I-1049. o.] 49. pontját és a

C-441/08. sz., Elektrownia Pątnów II ügyben 2009. november 12-én hozott ítélet [EBHT 2009., I-10799. o.] 33. pontját).

99 Márpedig tekintettel arra, hogy a 8. Jegyzőkönyv 2004. május 1-jén lépett hatályba, a fellebbezők által előadott érvek alátámasztására felhozott ügyek ténybeli és jogi hátterével ellentétben meg kell állapítani, hogy a 8. Jegyzőkönyv szövegéből egyértelműen kitűnik, hogy az visszaható hatályról rendelkezik, amikor kifejezetten olyan időszakot érint, amelynek egésze eltelt a hatálybalépésének időpontja előtt.

100 A 8. Jegyzőkönyv célját és szerkezetét illetően – ellentétben azzal, amit a fellebbezők állítanak – meg kell állapítani: tekintettel arra, hogy az EK 87. cikk és az EK 88. cikk nem vonatkozik a csatlakozás előtt nyújtott olyan támogatásra, amelyet nem alkalmaznak a csatlakozás után, és – a kifejezetten előírt eltérések kivételével – bármely állami támogatás főszabály szerinti tilalma céljának – amelyet már a 2. Jegyzőkönyv is meghatározott – érdekében az olyan szabályozás bevezetése, amely lehetővé teszi, hogy a Bizottság a Szerződés értelmében vett állami támogatást ellenőrizze a lengyel acélipar szerkezetátalakításához 1997 és 2006 között nyújtott támogatások esetében, az Európa-megállapodás és a Szerződés közötti, az állami támogatások tekintetében fennálló tárgyi folytonosság logikus következménye volt, és egyébiránt kifejezi azt a célt, hogy a Lengyel Köztársaság Unióhoz való csatlakozása előtt és után egységes szabályozást alkalmazzanak.

101 Amint azt az Elsőfokú Bíróság helyesen megállapította, a 8. Jegyzőkönyv célja tehát az volt, hogy a lengyel acélipar szerkezetátalakítására irányuló támogatások engedélyezése vonatkozásában átfogó rendszert alakítson ki, és nem csupán az, hogy elkerülje a kedvezményezett vállalkozásoknak nyújtott támogatások halmozódását.

102 Következésképpen az Elsőfokú Bíróság helyesen vetette el a fellebbezők azon érvét, amely szerint a 8. jegyzőkönyvet úgy kell értelmezni, hogy az csupán a 2003. szeptemberi közzétételétől kezdve a 2003 végéig terjedő időszakra vonatkozik, és ebből következően a kedvezményezett vállalkozások részére a 2003 végéig nyújtott jövőbeli támogatásokat nem a múltbeli támogatások adott esetben visszaható hatállyal történő jogellenesnek minősítésével, hanem a már nyújtott támogatások összegének visszamenőleges figyelembevételével kell számítani.

103 Ennélfogva az Elsőfokú Bíróság helyesen állapította meg, hogy a 8. Jegyzőkönyv olyan *lex specialist* képez, amely a lengyel acélipar újjászervezése érdekében nyújtott az állami támogatásokra vonatkozó bizottsági ellenőrzési hatáskört kiterjeszti az 1997-től 2003-ig terjedő időszakra.

104 A fellebbezők azon érvét illetően, amely szerint mind a Bizottság javaslatából, mind a 2003/588 tanácsi határozatból az tűnik ki, hogy ezen intézmények álláspontja szerint a 8. jegyzőkönyvben vállalt kötelezettségeket tiszteletben tartották, elegendő azt megállapítani, hogy az uniós másodlagos jogi aktusok még akkor sem térhetnek el az elsődleges jogi aktustól, vagy nem módosíthatják azt, ha e másodlagos jogi aktust később fogadták el.

105 Végül a fellebbezőknek az eltérő bánásmódhoz kapcsolódó érvét illetően, amennyiben azok arra hivatkoznak, hogy a HCz-t fel kellett volna venni a 8. Jegyzőkönyv 1. mellékletben felsorolt kedvezményezett vállalkozások listájába, elegendő azt megállapítani, hogy a fellebbezők – valójában a HCz e listáról való kihagyásának kifogásolásával – a Szerződés szerves részét képező, és így elsődleges jogi aktusnak minősülő 8. Jegyzőkönyv vitatják. Márpedig a fellebbezés keretében a Bíróság mindössze az Elsőfokú Bíróság által hozott ítélet jogszerűségét vizsgálja, ami nem teszi lehetővé valamely elsődleges jogi rendelkezés jogszerűségének a vitatását.

106 A fenti megfontolások összességére tekintettel az Elsőfokú Bíróság helyesen állapította meg, hogy nem került sor a 8. Jegyzőkönyv megsértésére, az első jogalapot ezért el kell utasítani mint megalapozatlant.

A második jogalapról

A felek érvei

107 E jogalap keretében a fellebbezők azzal érvelnek, hogy a 2. Jegyzőkönyvben előírt azon eljárások, amelyek útján a vitatott támogatást a Bizottság és a Tanács tudomására hozták, jogos bizalmat keltettek bennük.

108 E tekintetben a fellebbezők emlékeztetnek arra, hogy a Bizottság a lengyel szerkezetátalakítási program egymást követő változatainak értékelése során kétséget kizáróan értesült arról, hogy HCz állami támogatást kapott. A Bizottság javaslatát 2003. május 26-án tette közzé. A fellebbezők – annak elfogadásával akár, hogy e javaslat indokolása nem keletkeztethet jogos bizalmat bennük – hangsúlyozzák, hogy a Bizottság mindenesetre értesült a vitatott támogatásokról.

109 Ezenkívül a fellebbezők előadják, hogy mivel a Tanács a 2003/588 határozatot a Bizottság javaslata alapján fogadta el, és e határozat megállapítja, hogy a szóban forgó támogatások teljesítik a 2. Jegyzőkönyv 8. cikkének (4) bekezdésében előírt kivétel feltételeit, továbbá az ezen időszakban a Lengyel Köztársaságra nem alkalmazható

EK 88. cikkben foglalt formális eljárás hiányában, a Bizottság és a Tanács által a jelen esetben folytatott eljárás megfelel a bizalomvédelem elvét érintő ítélkezési gyakorlatban megfogalmazott feltételeknek.

110 A fellebbezők, hivatkozva e tekintetben a T-123/89. sz., Chomel kontra Bizottság ügyben 1990. március 27-én hozott ítéletre (EBHT 1990., II-131. o.) és a T-129/96. sz., Preussag Stahl kontra Bizottság ügyben 1998. március 31-én hozott ítéletre (EBHT 1998., II-609. o.), hangsúlyozzák, hogy a bizalomvédelem minden jogalanyt megillet, akiben a közösségi adminisztráció megalapozott elvárásokat keltett.

111 Ezenkívül a fellebbezők emlékeztetnek arra, hogy a bizalomvédelemre történő hivatkozás joga három feltétel együttes fennállást feltételezi: a közösségi adminisztráció olyan pontos biztosítékokat nyújtson az érintettnek, amelyek e biztosítékok címzettje részéről indokolt elvárást keletkeztetnek, valamint hogy e biztosítékok összhangban álljanak az alkalmazandó szabályokkal.

112 Az Elsőfokú Bíróság kifejtette, hogy ilyen biztosítéknak minősül, bármilyen formában is közölték azt, a határozott, feltétlen és ellentmondásmentes, valamint felhatalmazással rendelkező és megbízható forrásból származó pontos tájékoztatás (lásd a T-203/97. sz., Forvass kontra Bizottság ügyben 1999. július 6-án hozott ítélet [EBHT 1999., I-A-129. o. és II-705. o.] 70. és 71. pontját, valamint a T-273/01. sz., Innova Privat-Akademie kontra Bizottság ügyben 2003. március 19-én hozott ítélet [EBHT 2003., II-1093. o.] 26., 28., 29. és 32. pontját).

113 Ezen ítélkezési gyakorlatot a Bizottság javaslatára alkalmazva, a fellebbezők arra következtetnek, hogy a javaslat indokolásának 6. pontja olyan pontos biztosítékokat nyújtott nekik, amelyek részükről indokolt elvárást keletkeztettek, és e biztosítékok összhangban álltak az alkalmazandó szabályokkal. Teljesül tehát az ahhoz megkövetelt három feltétel, hogy a fellebbezők jogos bizalomra hivatkozzanak, mivel a kapott támogatás nem volt jogellenes, és így nem kellett visszatéríteni. Sőt a 2003/588

tanácsi határozat egyetlen cikke azon meggyőződést válthatta ki a fellebbezőkben, hogy a szerkezetátalakítási program megfelelt az Európa-megállapodásnak, és ezért az említett programban foglalt támogatások jogszerűek voltak.

114 A Bizottság, utalva a fent hivatkozott Alcan Deutschland ítéletre, hangsúlyozza, hogy úgy a javaslata, mint a 2003/588 tanácsi határozat a Lengyel Köztársaság által benyújtott szerkezetátalakítási programból és üzleti tervekből indul ki. Ezekben a HCz felszámolása elő volt írva, és nem szerepelt bennük a HCz-re vonatkozó üzleti terv. Következésképpen sem a Bizottság, sem a Tanács nem nyújthatott pontos biztosítékot kifejezetten a HCz-nek nyújtott támogatások tekintetében, mivel e vállalkozást az nem érintette.

115 Ezenkívül a Bizottság előadja, hogy a fellebbezők nem vitatják Törvényszéknek a megtámadott ítélet 138. pontjában megfogalmazott azok megállapításait, amelyek szerint a HCz-re vonatkozó üzleti tervet nem nyújtották be a Bizottsághoz, következésképpen erre az üzleti tervre nem vonatkozik a 2003/588 határozatban foglalt jóváhagyás. Márpedig az Elsőfokú Bíróság ezen megállapításra támaszkodott. Ez esetben ténybeli megállapításról volt szó, amelyet a fellebbezők nem vitatnak, és amely egyébként sem támadható meg fellebbezéssel.

116 A Bizottság szerint következésképpen el kell utasítani a bizalomvédelem elvének megsértésére alapított jogalapot. Sem a Bizottság javaslatának vagy a 2003/588 határozatnak a rendelkező része, sem pedig a Bizottság javaslata indokolásának (13) preambulumbekezdése nem keletkeztethet jogos bizalmat a tekintetben, hogy megfelelnek a 8. Jegyzőkönyvnek azon üzleti tervek, amelyeket nem nyújtottak be a Bizottsághoz, és amelyekre ezért e dokumentumok nem vonatkoznak.

117 Végül a Bizottság emlékeztet arra, hogy az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 139. pontjában megállapította: a bizottsági javaslat azon megfontolásait át nem vevő 2009/588 tanácsi határozat, amelyek szerint a 2. Jegyzőkönyv 8. cikkének (4) bekezdésében biztosított eltérés meghosszabbítása visszaható hatállyal jogszerűvé tenné az Európa-megállapodás hatálybalépése óta jogellenesen nyújtott támogatásokat, meg kell állapítani, hogy ez a megfogalmazás nem jelenik meg a Tanács által végül elfogadott aktusban. Következésképpen a Bizottság egyszerű javaslata nem keletkeztethet jogos bizalmat a felperesek részéről.

118 Legvégül a Bizottság kiemeli, hogy ezenkívül a kérdés mindenféleképpen tisztán elméleti jellegűnek tűnik, mivel a fellebbezők semmilyen kifogást nem fogalmaznak meg a megtámadott ítélet 139. pontjával szemben.

A Bíróság álláspontja

119 A második jogalapjukkal a fellebbezők lényegében azzal érvelnek, hogy az Elsőfokú Bíróság megsértette a bizalomvédelem elvét, mivel nem állapította meg, hogy a vitatott támogatást a 2. Jegyzőkönyv eljárásainak keretében mind a Bizottság, mind a Tanács tudomására hozták, ami jogos bizalmat ébresztett a fellebbezőkben. Sőt a 2003/588 tanácsi határozatra vonatkozó bizottsági javaslat indokolása és a határozat egyetlen cikke azon indokolt elvárást válthatták ki a fellebbezőkben, hogy a szóban forgó támogatás és szerkezetátalakítási program jogszerű volt.

120 E tekintetben meg kell állapítani, hogy az Elsőfokú Bíróság azt követően jutott e következtetésre, hogy a megtámadott ítélet 135–139. pontjában felvázolta a vitatott támogatásokra közvetlenül vagy közvetve vonatkozó különböző aktusok keletkezését. Az Elsőfokú Bíróság ezt követően megállapította, hogy egyrészt a HCz-re vonatkozó

üzleti tervet nem nyújtották be a Bizottsághoz, következésképpen erre az üzleti tervre nem vonatkozik a 2003/588 határozat, másrészt pedig e határozat, a bizottsági javaslat indokolásával ellentétben, nem rendelkezik úgy, hogy a 2. Jegyzőkönyv 8. cikkének (4) bekezdésében biztosított eltérés meghosszabbítása visszaható hatállyal jogszerűvé tenné az Európa-megállapodás hatálybalépése óta jogellenesen nyújtott támogatásokat.

121 E tekintetben elsősorban azt kell hangsúlyozni, hogy a fellebbezők azon érve, amely szerint a Bizottságot tájékoztatták a vitatott támogatások fennállásáról, egyáltalán nem releváns. Mivel a HCz-re vonatkozó üzleti tervet nem nyújtották be a Bizottságnak az e célból kifejezetten előírt eljárások, vagyis a lengyel acélipar szerkezetátalakítási programja keretében, és az Elsőfokú Bíróság e megállapítását egyébiránt a fellebbezők nem vitatták, valamint mivel a HCz felszámolását kifejezetten előírták, a HCz-re jogszerűen nem vonatkozhatott a 2003/588 tanácsi határozat.

122 Másodszor emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében a jogos bizalom védelmének elve az Unió egyik alapelve (lásd különösen a 112/80. sz. Dürbeck-ügyben 1981. május 5-én hozott ítélet [EBHT 1981., 1095. o.] 48. pontját).

123 Szintén az állandó ítélkezési gyakorlatból következik, hogy bármely magánszemély hivatkozhat a bizalomvédelem elvére, ha olyan helyzetbe kerül, amelyben a közösségi közigazgatási szerv – konkrét ígéretet téve – benne megalapozott várakozásokat kelt (lásd e tekintetben a 111/86. sz., Delauche kontra Bizottság ügyben 1987. december 16-án hozott ítélet [EBHT 1987., 5345. o.] 24. pontját, a C-82/98. P. sz., Kögler kontra Bíróság ügyben 2000. május 25-én hozott ítélet [EBHT 2000., I-3855. o.] 33. pontját, valamint a C-182/03. és C-217/03. sz., Belgium és Forum 187 kontra Bizottság egyesített ügyekben 2006. június 22-én hozott ítélet [EBHT 2006., I-5479. o.] 147. pontját). Az ígéreteknek egyebekben összhangban kell állniuk a hatályos jogszabályokkal (e tekintetben lásd a 228/84. sz., Pauvert kontra Számvevőszék ügyben 1985. június 20-án hozott ítélet [EBHT 1985., 1969. o.] 14. és 15. pontját, valamint a 162/84. sz., Vlachou

kontra Számvevőszék ügyben 1986. február 6-án hozott ítélet [EBHT 1986., 481. o.] 6. pontját).

124 Márpedig a pontos ígéretek feltételeit illetően elegendő azt megállapítani, hogy – ellentétben azzal, amit a fellebbezők állítanak – a Bizottság Tanácshoz benyújtott határozati javaslata nem szolgálhat jogos bizalom alapjául a tekintetben, hogy a vitatott támogatások megfelelnek az uniós jog szabályainak.

125 A 2003/588 tanácsi határozat ugyanis, mivel nem veszi át a bizottsági javaslat indokolásának szövegét, nem alapozhat jogos bizalmat a tekintetben, hogy szabályosak az olyan társaságnak nyújtott támogatások, amelyek üzleti tervét nem nyújtottak be a Bizottsághoz, és amelyekre ezért az említett határozat nem vonatkozhat. Következésképpen az említett szöveg elhagyásának fel kellett fednie a fellebbezők előtt, hogy az uniós jogalkotónak megváltozott a támogatások ilyen jogszerűvé tételéről alkotott álláspontja.

126 Mindebből következően a jelen esetben nem teljesültek a pontos ígéret azon feltételei, amelyek szükségesek ahhoz, hogy megállapítható legyen a jogos bizalom védelme elvének megsértése. Nem kell tehát vizsgálni a többi feltételt, mivel azok kumulatívak.

127 Ebből következően az Elsőfokú Bíróság nem alkalmazta tévesen a jogot, amikor kimondta, hogy a vitatott határozat nem sértette a fellebbezők jogos bizalmát.

128 Az előbbiekben kifejtettek egészére tekintettel a második jogalapot el kell utasítani.

A harmadik jogalapról

A felek érvei

129 E jogalappal a fellebbezők vitatják, hogy az Elsőfokú Bíróság jóváhagyta a visszatérítetés során irányadó kamatlábat.

130 A fellebbezők azzal érvelnek, hogy az Elsőfokú Bíróság csupán azt állapította meg, hogy a Bizottság a 794/2004 rendelet 9. cikkének (4) bekezdésében megállapított eljárást követte. Márpedig az Elsőfokú Bíróságnak meg kellett volna vizsgálnia, hogy a Bizottság a 659/1999 rendelet 14. cikkének (2) bekezdése értelmében véve „megfelelő" kamatlábat határozott-e meg, mivel a kamatláb megfelelő jellegének értékelése nem merül ki annak megállapításában, hogy azt a tagállamokkal együttműködve határozták meg.

131 A fellebbezők úgy vélik, hogy a „megfelelő" jelleg olyan anyagi jogi fogalom, amely független a Bizottság által azon kivételes esetekben lefolytatandó eljárástól, amikor a kamatlábat az érintett tagállammal együttműködve határozza meg. Ezen önálló fogalom – amely szorosan összefügg azzal, hogy a Bizottság rendelkezik mozgástérrel, és azzal, hogy végső soron a Bizottság állapítja meg az irányadó kamatlábat – értelmezést igényelne, amelyet az Elsőfokú Bíróság nem végzett el.

132 A fellebbezők emlékeztetnek arra, hogy az említett fogalom értelmezése során figyelembe kell venni az Elsőfokú Bíróság T-459/93. sz., Siemens kontra Bizottság ügyben 1995. június 8-án hozott ítéletet (EBHT 1995., II-1675.o.), amely kimondja, hogy a visszatérítés célja annak a helyzetnek a visszaállítása, amely a jogellenes támogatás

nyújtása előtt létezett. Az egyenlő elbánás biztosítása érdekében az előnyt objektívan kell mérni attól a pillanattól kezdve, amikortól a támogatás a kedvezményezett vállalkozás rendelkezésére állt.

133 Mivel a Bizottság köteles a jogellenes támogatás nyújtása előtti helyzetet visszaállítani, a kamatot csak annak érdekében lehet kiszabni, hogy ellentételezze a támogatások kedvezményezett részére való rendelkezésre bocsátásból ténylegesen eredő pénzügyi előnyöket, és ezzel arányosnak kell lennie.

134 A Bizottság – a korábbi helyzet visszaállításának elvét megsértve, és az 1997 és 2004 közötti lengyel piaci viszonyoktól teljesen idegen referenciakamat alkalmazásával – és az Elsőfokú Bíróság, amely megállapította, hogy a 659/1999 rendelet 14. cikke (2) bekezdésének hatálya megegyezik a 794/2004 rendelet 9. cikke (4) bekezdésének hatályával, megsértette e két közösségi rendelkezést.

135 A Bizottság szerint e jogalap elfogadhatatlan. A fellebbezők ugyanis azt kérik, hogy a fellebbezést elbíráló bíróság olyan jogalapot vizsgáljon meg, amelyet az Elsőfokú Bíróság előtt nem terjesztettek elő. Az alapvetően a 659/1999 rendelet 14. cikke (2) bekezdésének állítólagos megsértésére alapított harmadik jogalapot az Elsőfokú Bíróság előtt nem terjesztették elő, mivel a kamatlábat illetően első fokon felhozott egyetlen jogalap a 794/2004 rendelet megsértésén alapuló jogalap volt. Következésképpen a fellebbezők nem kifogásolhatják, hogy a megtámadott ítélet helytelenül értelmezte a „megfelelő kamatláb" fogalmát, hiszen a felhozott, megsemmisítés iránti jogalapokkal e fogalom értelmezését nem kérték az Elsőfokú Bíróságtól.

136 Másodlagosan a Bizottság hangsúlyozza, hogy a fellebbezők téves előfeltevésből indulnak ki, amikor azt állítják, hogy az Elsőfokú Bíróság azt állapította meg, hogy a 659/1999 rendelet 14. cikke (2) bekezdésének hatálya megegyezik a 794/2004 rendelet 9. cikke (4) bekezdésének hatályával, vagyis hogy az Elsőfokú Bíróság kimondta,

hogy a Bizottság által megállapított kamatláb kizárólag azon oknál fogva volt „megfelelő”, hogy azt a „tagállamokkal szoros együttműködésben” határozta meg.

137 Az Elsőfokú Bíróság azonban – a fellebbezők állításával ellentétben – nem annak megállapítására szorítkozott, hogy a Bizottság a hatályos eljárást folytatta le a tagállammal való szoros együttműködésben, hanem a megállapított kamatláb megalapozottságáról is határozott, emlékeztetve a Bizottság mozgásterére, és vizsgálva azon okokat, amelyek miatt az elvetett bizonyos javaslatokat. Ezenkívül az Elsőfokú Bíróság ebből arra következtetett, hogy „nyilvánvaló mérlegelési hiba” nem történt, és hogy a kamatos kamat alkalmazása a 794/2004 rendeletből kötelezően következik (a megtámadott ítélet 159–167. pontja).

138 Mivel a fellebbezés nem terjeszt elő egyetlen olyan érvet sem, amely vitássá tenné az Elsőfokú Bíróság érvelését, és nem tartalmaz egyetlen, az Elsőfokú Bírósággal szembeni jogszerű kifogást, a Bizottság szerint az Elsőfokú Bíróság helyesen vizsgálta a fellebbezők érveit az olyan megsemmisítés iránti jogalap határain belül maradva, mint amelyre első fokon hivatkoztak, és amely nem vetette fel az Elsőfokú Bíróság előtt a kamatlábnak a 659/1999 rendelet 14. cikke (2) bekezdésének értelmében vett „megfelelő” jellegére vonatkozó kérdést.

A Bíróság álláspontja

– Az elfogadhatóságról

139 Ami a Bizottság által hivatkozott, és azon alapuló elfogadhatatlansági kifogást illeti, hogy az alapvetően a 659/1999 rendelet 14. cikke (2) bekezdésének állítólagos

megsértésére alapított harmadik jogalapot nem hozták fel az Elsőfokú Bíróság előtti eljárásban, emlékeztetni kell arra, hogy a jelen ítélet 83. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlatból kitűnik, hogy az először a Bíróság előtti fellebbezési eljárás keretében előterjesztett jogalapot főszabály szerint mint elfogadhatatlant el kell utasítani.

140 Következésképpen meg kell állapítani, hogy a fellebbezők a Bizottság által megállapított kamatláb jogszerűségének vizsgálatát kérik a Bíróságtól, utalva a 659/1999 rendelet 14. cikkének (2) bekezdése értelmében vett megfelelő jellegre. Ugyanakkor e jogalapot nem terjesztették elő az Elsőfokú Bíróság előtt, mivel a kamatlábat illetően az Elsőfokú Bíróság előtt felhozott egyetlen jogalap a 794/2004 rendelet megsértésén alapuló jogalap volt. Következésképpen helyt kell adni a Bizottság által előterjesztett, a fellebbezők által előadott jogalap új jellegére alapított elfogadhatatlansági kifogásnak.

141 Következésképpen abban a részében kell elfogadhatatlannak nyilvánítani a harmadik jogalapot, amelyben az a 659/1999 rendelet 14. cikke (2) bekezdésének állítólagos megsértésére alapul. Ellenben elfogadható a harmadik jogalap abban a részében, amelyben az a 794/2004 rendelet megsértésén alapul.

– Az ügy érdeméről

142 Ami e jogalap megalapozottságát illeti, elegendő azt megállapítani, hogy mivel a harmadik jogalap abban a részében elfogadhatatlan, amelyben az a 659/1999 rendelet 14. cikke (2) bekezdésének állítólagos megsértésére alapul, a megfelelő kamatláb meghatározása tekintetében a 794/2004 rendelet 9. cikke (4) bekezdésének állítólagos

megsértésén alapuló harmadik jogalap okafogyottnak bizonyul, ahogy azt a Bizottság helyesen állítja. A fellebbezők érvelésében lehetetlen ugyanis elkülöníteni az Elsőfokú Bírósággal szemben felhozott azon kifogást, amely kizárólag a 794/2004 rendelet 9. cikke (4) bekezdésének állítólagos megsértésén, és nem pedig a 659/1999 rendelet 14. cikkének (2) bekezdése értelmében vett „megfelelő kamatláb" fogalmán alapul.

143 Következésképpen a harmadik jogalapot mint megalapozatlant el kell utasítani.

144 Mivel a fellebbezés egyetlen jogalapjának sem lehet helyt adni, azt teljes egészében el kell utasítani.

A költségekről

145 Az eljárási szabályzat 122. cikkének 1. §-a alapján, ha a fellebbezés megalapozatlan, a Bíróság határoz a költségekről. E szabályzat 69. cikkének 2. §-a alapján, amelyet ugyanezen szabályzat 118. cikke alapján a fellebbezési eljárásban is alkalmazni kell, a Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. A fellebbezőket, mivel pervesztesek lettek, a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell a jelen eljárás költségeinek viselésére.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

1) A Bíróság a fellebbezést elutasítja.

2) A Bíróság az ISD Polska sp. z o. o.-t és az Industrial Union of Donbass Corp.-ot kötelezi a költségek viselésére.

Aláírások